

SECTIO VII. & ULTIMA.

DE VNIVERSALIBVS
REGVLIS IN CVRATIONE
observandis.

1. *In curandis morbis qua axiomata
& regulae generales sunt
observandae?*

REGULAE fere omnes, quae in medicationibus morborum observandae sunt, habentur in Aphorismis Hippocratis, qui dignissimi sunt, à tironibus Medicinæ ad unguem ediscantur; Verum præter eas sequentia axiomata semper ob oculos sunt habenda.

I. Contraria semper contrariis sunt curanda, & similia similibus conservanda, & ut Galen. inquit *lib. 13. meth. med. cap. 6.* Omnis intemperantia semper contraria requirit.

II. Quaecunque sunt in corpore humano præter naturam, debent removeri, quæ vero secundum naturam, conservari. Galen. *lib. 2. meth. cap. 9.*

III. Natura est curatrix morborum: Medicus vero est minister naturæ. *com. 5. in 6. Epid. cap. 1.*

Ii

IV. AÆ

V. Affectiones & dispositiones magnæ, magnas causas habent.

V. Causæ prius quam morbi semper debent præcidi ac removeri.

VI. Morbi semper prius sunt curandi quam symptomata, nisi talia sint symptomata, quæ vires prosterant: Tum enim curationem ad se convertunt.

VII. Viribus imbecillis, lenis lentaque curatio est necessaria: extremis autem morbis extrema remedia sunt adhibenda.

VIII. Bona constitutio partium, bonarum, mala malarum est actionum causa, atque illa sanitas, hæc morbus dicitur.

IX. Supervacanea quæ à valentioribus partibus expelluntur, semper ad partes imbecilliores procumbunt. Galenus *com. Aph. 33. lib. 4.*

X. Dolor & particulæ inflammatæ calor, fluxionis sunt causæ. Quare tum purgandum est totum corpus, etiam si careat vitiosis humoribus, Galen. *lib. 13. cap. 5. meth. med.*

XI. Medicamenta primum oblata, si paululum conferant, tamen si tardius curent, ea sunt usurpanda, nec temere protinus ad aliud transeundum: quæ autem noxia sunt, statim removenda. *Aph. 52.*

XII. Di-

METHOD. MEDENDI.

XII. Digerentia medicamenta, si
redundantia humorum in toto corpore
subest, si partibus affectis applicantur,
implent potius quam vacuant. Iis ita-
que non nisi purgato corpore, aut parte
illa, quæ excrementum ad locum affe-
ctum transmittit, utendum est. Gal. lib. 13.
cap. ult. meth. medend.

XIII. Principibus partibus labo-
rantibus nullum adferendum est reme-
dium, quod immodice vel refrigeret, vel
calescat, vel aliqua aliena qualitate sit
imbutum, & semper ei aliquid est admi-
scendum, quod corroborandi facultatem
habet.

XIV. Quoties vim medicamenti ali-
cuius ad cerebrum exacte descendere ve-
lis, ad coronalem suturam in syncipite id
applicabis. Tenuissimum enim & rarissi-
mum eo in loco est cranium. Omnes ita-
que infusiones ad hanc maxime partem
applicantur. Galen. lib. 13. cap. 12. *meth.
medend.*

XV. Iecinori inflammatione labo-
ranti, non debet imponi aut epithe-
ma aut fomentum aut cataplasma actu
frigidum. Galen. lib. 13. cap. 12. *meth.
medend.*

XVI. Iecinori & lieni inflammatis,
quæ foris applicantur remedia, ea mixtæ
facultatis, id est, astringentia simul &
I i 2 laxam-

laxantia esse debet. Gal. lib. 13. cap. 12. meth. medend.

XVII. Gibba hepatis per renes diureticis remediis expurgari debet, cava vero eius pars per inferiorem ventrem. At lien nunquam per renes, sed per intestina evacuatur. Galen. lib. 13. cap. 6. meth. medend.

XVIII. Gula quæ proprie stomachus vocatur, & spinæ cervici adiacet, ac per collum & pectus in ventriculum deorsum protenditur, externa remedia, veluti sunt cataplasmata & emplastra, super spinam cervicis imponi debent, & non parti anteriori, quemadmodum etiam ubi orificium ventriculi est inflammatum. Galen. lib. 13. cap. 16. meth. medend.

XIX. In quotidiana febre semper afficitur orificium ventriculi, in tertiana iccur, & in quartana lien, & ut plurimum ex eorum viscerum affectione generantur febres. Galen. lib. 1. cap. 5. de Art. curat. ad Glauc.

XX. De venæ sectione in phlegmone oris & palati, item iccinoris, pectoris & pulmonis atque cordis, semper interna cubiti vena est secanda: in angina autem primum interna cubiti, deinde hæ quæ sub lingua habentur. Qui vero circa occiput laborant, primo cubiti,

ti,

ri, deinde frontis est incidenda. Renibus vero, pudendo, vesicæ & utero affectis eam incidimus, quæ est sub directo loci affecti.

XXI. In iecinoris inflammatione dextræ manus, in lienis, sinistra vena cubiti est aperienda. Galen. *lib. 13. cap. 11. meth. medend.*

XXII. Fluxionis motum semper ad contrarium trahere oportet. Partibus itaque superioribus inflammatis, per inferiora sanguis est educendus, & contra inferioribus inflammatis, per superiora. Galen. *lib. 2. cap. 2. de arte curativa ad Glauconem.*

XXIII. De Cucurbitulis. Cucurbitulæ aut foras evocant aut eximunt, eruuntque aut provocant, aut avertunt: Ad mammas affixæ sanguinem ex utero fluentem repellunt: præcordiis applicatæ sanguinis fluxum è naribus erumpentem cohibent: evocant autem & propiciunt menses pubi & inguini affixæ: occipiti applicatæ oculorum fluxiones avertunt. Vacuari tamen prius corpora quibus applicantur oportet. Alias enim replent partem, cui applicantur, pravis humoribus. Galenus *lib. 13. cap. 18. meth. medend.*

750 FRAN. IOELIS METON. MED.

XXIV. De purgatione humorum.
Flavæ quidem bilis evacuatio est facilis : pituitæ vero seu nigræ bilis difficilior . quo magis purgantis medicamento ope indigent. Galen *lib. 12. cap. 17. meth. medend.*

*Francisci Ioëlis de generali metho
thodo medendi, & remediis
usitatoribus libri*

F I N I S.

INDEX